

سُورَةُ الزُّحْرِفِ (مَكِّيَّة)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمَّ ❶ سهرنجی سهره‌تای سوره‌تی (الشوری) بده. **وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ❷** سویند بهم په‌یامه پروون و ئاشکرایه، مه‌به‌ست قورئانه. **إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ❸** ئیمه ئه‌و کتیبه‌مان کردوه به قورئانیک، به‌زمانی عه‌ره‌بی، به‌لکو ژیری و بیروه‌وشتان بجه‌نه کار (تالیی تیښگه‌ن و په‌یره‌وی بکه‌ن).. **وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِّي حَكِيمٌ ❹** ئهم قورئانه له _لوح المحفوظ_ دا (که‌سه‌رچاوه‌ی قورئان و ههموو کتیبه‌کانی تری خوايه) پاريزراوه که زور به‌رزو به‌ريزه لامان و پره له دانايي.. **أَفَنْصُرِبُ عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحًا أَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ ❺** باشه، ئایا ده‌کړیت ئیمه وازتان لی به‌ینین و هو‌شیاریتان نه‌که‌ینه‌وه به‌م قورئانه له‌به‌ر ئه‌وه‌ی ئیوه‌ه‌وژیکي زیاده‌ره و لارو ویرن (نه‌خیر شتی وا له ئیمه ناوه‌شیتنه‌وه). **وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيٍّ فِي الْأَوَّلِينَ ❻** ئیمه چه‌نده‌ها پیغه‌مبه‌رمان ناردووه بو نه‌وه‌کانی رابووردوو تا سه‌رگه‌ردان نه‌بن . **وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ❼** بیگومان هیچ پیغه‌مبه‌ریکیان بو نه‌هاتووه که ئه‌وان گالته‌یان پی نه‌کردیت . **فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضَى مَثَلُ الْأَوَّلِينَ ❽** که‌واته ئه‌یت ئهم بی پروایانه چاوه‌ری چی بکه‌ن له‌کاتیکدا ئیمه درنده‌تر و به‌هه‌لمه‌ت ترمان له‌وان له‌ناو بردووه، ئیتز به‌سه‌ره‌ات و پرووداوی پیشینان به‌سه‌رچووه و تیپه‌ر یووه. **وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ❾** خو ئه‌گه‌ر پرسیاریان لی بکه‌یت: کنی ئاسمانه‌کان و زه‌وی دروست کردووه؟ له وه‌لامدا به‌دلنایي ده‌لین: **هَر زَاتِي بِالْأَدَهْسْت وَ زَانَا دُرُوسْتِي کُردوون. الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ❿** ئه‌و خوايه‌ی که زه‌وی کردووه به لانکه‌ی ژیا‌نتان، ریگه‌وبانی تیايدا بو ئاسان کردوون، بو ئه‌وه‌ی بگه‌نه مه‌به‌ست و ژیا‌نتان ئاسان و ئاسووده بکه‌ن . **وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا كَذَلِكَ تُخْرَجُونَ ❿** هه‌روه‌ها ئه‌و خوايه له ئاسمانه‌وه به ئه‌ندازه‌یه‌کی دیاری کراو بارانی باران دووه و ده‌فه‌رمو‌یت، ولاتی وشک و مردوو‌مان پی زیندوو کردوته‌وه، هه‌ر به‌و شیوه‌یه ئیوه‌ش له گو‌ره‌کانتان

دههينرينه دهرهوه. **وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ** ﴿١٣﴾ هه
 نهو زاته هه موو جووته كاني (له جيهاني ئاده ميزاد و زينده واران و پوهك و بن گيانه كاندا) دروست كردووه،
 ههروهه كه شتي و جوړه كاني ئازهلې بو رام هيناون، كه بو سوار يي سوودي لي وهر يكرن. **لِتَسْتَوُوا عَلَىٰ**
ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ
مُقْرِنِينَ ﴿١٤﴾ بو نهوه ي له سهر پشتيان جيگير بين، دوايش يادي نازو نيعمه تي پهروه دگارتان بكه نه وه كا تيك كه
 سه قامگير دهبن له سهر ي، (چونكه جوړه ها هو كاري هاتوو چوي بو سازاندوون) و بشلن: ستايش و بهرزي
 و بيگهردي بو نهو زاته ي كه نه مه ي بو ره خساندوين (خو نه گهر نهو به ميهره باني خوي بو ي رام نه كردينايه)
 ئيمه نه مانده تواني راميان بهينين. **وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ** ﴿١٥﴾ ئيمه بيگومان هه ر بو لاي پهروه دگارمان
 ده گهرينه وه. بيغه مبه ر ﷺ هه ر جاريك سوار ي ولاخه كه ي بيوايه سي جار (الله اكبر) ي ده فهرموو، دواي
 ده يفهرموو: (سبحان الذي سخر لنا هذا وما كنا له مقرنين وإنا الى ربنا لمنقلبون). **وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ**
جُزْءًا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُّبِينٌ ﴿١٦﴾ باوه ر چهوته كان، هه ندي له بهنده كاني خوا، به خوا ده زان مه سيحييه كان
 ده لئين: عيسا كوري خوايه، جوو ده لئيت: عوزه ير، بته رسته كان ده لئين: فريشته كان كچي خوان !! به راستي
 زوربه ي خه لك ي قه دري خوا نازان و بن باوه ريكي زور ئاشكران. **أَمْ آتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفَاكُمْ**
بِالْبَنِينَ ﴿١٧﴾ ئايا رهواو راسته، له وه ي كه دروستي دهكات كچان بو خوي بريار بدات و به خشيني كورانيش
 به رهوا بزائيت بو ئيوه؟! (نه مانه هه مووي بيرو باوه ري نه فامه كان بوون خوي گه وره ده يه وي ت هه ر به بوچووني
 خويان بيرو باوه ريان پووجه ل بكا ته وه). **وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا**
وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿١٨﴾ كا تيكيش مزده بدر ي ت به يه كيكيان به وه ي كه بو خوي ميهره بان به رهواي زانيووه (مه به ست
 نه وه يه كه كچيان بووه)، نه وه رووخساري رهش هه لده گه ر ي ت و له دهرووندا پيش ده خواته وه. **أَوْ مَن يَنْشَأُ**
فِي الْحِلْيَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ﴿١٩﴾ ئايا كه سيك به مندالي خوا رهوا ده بينن، (كه له باوي نه وانداندا)
 هه ردهم پهروه ده ده كريت له ناو خشل و ئارايش كردني خويداو له شهرو شوړو جه نكيشدا ده رنا كه وي ت؟!
وَجَعَلُوا أَلَمَلِيكَةً الَّذِينَ هُمْ عِبْدُ الرَّحْمَنِ إِنِثْنَا أَشْهَدُوا خَلَقَهُمْ سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَيُسْأَلُونَ ﴿٢٠﴾ نهو
 خوانه ناسانه فريشته كان كه بهنده ي خوي ميهره بانن، به كچي خويان ده دا يه قه له م!! ئايا نه وان ئاماده ي
 دروست كردنيان بوون؟! له ئاينده دا نه م بوختانه يان له سهر ده نو سري ت و پرسيا ريشيان لي ده كريت. **وَقَالُوا لَوْ**

شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبْدَنَاهُمْ مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٢٠﴾ بۆ پینه کردنی هه‌لۆیستی ناروایان) ده‌یانوت: ئەگەر خۆی می‌په‌ربان بیویستایه... ئێمه ئەمانه‌مان نه‌ده‌په‌رست، وه نه‌ییت له‌سه‌ر بنچینه‌ی هیچ زانستی و زانیاریه‌ك ئەو قسه‌یه بکه‌ن، ئەمانه ته‌نها درۆ نه‌ییت هیچی تر نالین. **أَمْ عَاتَيْنَهُمْ كِتَابًا مِّن قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ ﴿٢١﴾** ئایا ئەو خوانه‌ناسانه پێش ئەم قورئانه کتییکی ترمان بۆ ناروون؟ تا پابه‌ندی بن و په‌په‌روی بکه‌ن؟. **بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّقْتَدُونَ ﴿٢٢﴾** ئەوانه هیچی وا نیه، به‌لکو هه‌ر ته‌نها ئەوه‌یه که ده‌یانوت: به‌راستی ئێمه باوو باپیرانی خۆمان له‌سه‌ر ئاین و به‌رنامه‌یه‌کی ئاوا دیوو، بێگومان ئێمه‌ش به‌شوین رێبازی ئەواندا هه‌نگاو هه‌لده‌گرین و رێنووییان وه‌رگرتوو!! **وَكَذَٰلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّقْتَدُونَ ﴿٢٣﴾** هه‌ر به‌و شیوه‌یه هیچ پیغه‌مبه‌ری‌کمان نه‌ناردوو بۆ هیچ شارێک، که خۆش گوزه‌رانه‌کان نه‌یانوتی: ئێمه باوو باپیرانی خۆمان بینوو پابه‌ندی بیروباوه‌ریک بوون، بێگومان ئێمه‌ش چاو له‌وان ده‌که‌ین و په‌په‌روی ئەوان ده‌که‌ین. **قُلْ أَوَلَوْ جِئْتُكُم بِأَهْدَىٰ مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آبَاءَكُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٢٤﴾** پیغه‌مبه‌ره‌که‌ش وتویه‌تی: باشه... ئەگەر له‌ رێگه و رێبازو به‌رنامه‌ی باو و باپیرانتان چاک تریشم بۆ هه‌ینان هه‌ر شوێنیان ده‌که‌ون؟! له‌ وه‌لامدا وتیان: به‌راستی ئێمه به‌و به‌رنامه و په‌يامه‌ی که به‌ ئێوه‌دا ره‌وانه‌ کراوه‌ برۆا ناکه‌ین. **فَأَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٥﴾** جا ئێمه‌ش تۆله‌مان لی سه‌ندن، سه‌رنج بده و بینه سه‌ره‌نه‌جای ئەوانه‌ی بروایان به‌ په‌يامی پیغه‌مبه‌ران نه‌کرد چۆن بوو. **وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾** ئەو کاته به‌په‌ینه‌وه یاد که ئیبراهیم به‌ باوکی و هۆزه‌که‌ی خۆی وت: به‌راستی من دووره‌ په‌ریزم له‌و شتانه‌ی که ئێوه ده‌ی په‌رستن... **إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ ﴿٢٧﴾** جگه له‌و زاته‌ی که دروستی کردووم، هه‌ر ئەویش رێنوویم ده‌کات و ده‌مخاته سه‌ر رێگه‌ی راست و دروست. **وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾** ئەوسا ئیتر ئەو به‌رنامه‌ی یه‌ک خواناسیه‌ی هه‌شته‌وه بۆ هۆزو گهلانی دوا‌ی خۆی، بۆ ئەوه‌ی ئەوانیش بگه‌رینه‌وه بۆ سه‌ر ئەو بیروباوه‌ره‌ راسته.... **بَلْ مَتَّعْتُ هَٰؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿٢٩﴾** خوا ده‌فه‌رموی: جا من ئەوانه و باو و باپیرانیانم له‌ خۆش گوزه‌راندا هه‌شته‌وه تا ئەو کاته‌ی قورئان و پیغه‌مبه‌ریکی ئاشکرایان بۆ هات (تا په‌يامی خوایان بۆ روون بکاته‌وه). **وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَٰذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ كَافِرُونَ ﴿٣٠﴾** کاتی‌که‌ش که حق

و راستیان پتگه‌یشت.. وتیان: ئەمه سیحرو جادووه و بیگومان ئیمه بێ باوه‌پین پیی.. **وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَى رَجُلٍ مِّنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ** (۳۱) هه‌روه‌ها بیانوو‌یان گرت وتیان: ئەوه بۆ ئەم قورئانه دانه‌به‌زێنا بۆ سەر پیاویکی گه‌وره له پیاوه گه‌وره‌کانی دوو شاره‌که؟! (مه‌به‌ستیان مه‌که‌که و طائف بووه). **أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَّعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُحْرِيًّا** **وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ** (۳۲) ئایا ئەوانه ره‌حمه‌تی په‌روه‌ردگاری تۆ دابه‌ش ده‌که‌ن؟! (که‌سانی شایسته ده‌دۆزنه‌وه بۆ پیغه‌مه‌برایه‌تی؟! له کاتیکدا ئیمه‌ین که رزق و رۆزیمان له ئیواناندا دابه‌ش کردووه له ژیا‌نی دنیا‌دا و پله‌و پایه‌ی هه‌ندیکیان به‌رزکردۆته‌وه به‌سه‌ر هه‌ندیکیاندا، بۆ ئەوه‌ی هه‌مووان کاروباری یه‌کتر ته‌واوبه‌که‌ن و که‌لک له توانایی ولی هاتووی یه‌کتر وه‌یگرن، جا له‌گه‌ل ئەو هه‌موو به‌هره‌و به‌خششانه‌دا ره‌حمه‌ت و میه‌ره‌بان‌ی په‌روه‌ردگاری تۆ (که‌تایه‌تی ئیماندارانه له قیامه‌تا) له هه‌موو ئەو شتانه‌ی که خه‌لکی کۆی ده‌که‌نه‌وه (له مال و سامان و هوکاره‌کانی رابواردن) چاک‌تر و به‌نرخ‌تره. **وَلَوْلَا أَن يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَن يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ لِبُيُوتِهِمْ سُقْفًا مِّن فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ** (۳۳) ئەگه‌ر له‌به‌رئه‌وه نه‌بوا‌یه خه‌لکی هه‌موو ده‌بوون به‌یه‌ک پارچه (له بێ باوه‌ری و تاوان کاریدا)، ئەوه هه‌ر که‌س باوه‌ری به‌خوا‌ی میه‌ره‌بان نه‌بوا‌یه سه‌ق‌قی خانووه‌که‌یان له زیو بۆ دروست ده‌کرد، هه‌روه‌ها قاده‌مه و ئاسانسوارمان بۆ ده‌کردن تا به‌سه‌ری‌دا سه‌رکه‌هون و ده‌ریکه‌هون... **وَلِبُيُوتِهِمْ أَبْوَابًا وَسُرَرًا عَلَيْهَا يَتَكَبَّرُونَ** (۳۴) هه‌روه‌ها بۆ ماله‌کانیان قاپی و ده‌روازه‌ی زیو و کورسی و قه‌نه‌فه‌ی رازاوه‌شمان پی‌ده‌به‌خشین تا پال بده‌نه‌وه و شانی له‌سه‌ر داده‌ن... **وَرُحْرُقًا وَإِن كُلَّ ذَلِكَ لَمَّا مَتَّعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ** (۳۵) به‌هه‌موو جو‌ره نه‌خش و نیگاریکی جوان و رازاوه (دارو دیوارو سه‌قف و ده‌رگا و که‌لوپه‌لی ناو ماله‌کانیانمان ده‌رازنده‌وه)، جا ئەوه هه‌ر هه‌مووی خو‌ش گوزه‌رانی ژیا‌نی دنیا نه‌ی‌ت هیچی تر نییه، له کاتیکدا که ژیا‌نی پڕ خو‌شی و به‌خته‌وه‌ری نه‌پراوه لای په‌روه‌ردگارت بۆ خواناسان و دووره په‌ریزانه له گونا‌ه. **وَمَن يَعِشْ عَن ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نَقِيضٌ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ** (۳۶) که‌سیک خو‌ی کو‌یر بکات له ئاستی قورئان و یاد‌ی خوا‌ی میه‌ره‌بان، ئەوه ئیمه شه‌یتانی‌ک ده‌که‌ینه ملۆز‌می و هه‌میشه ده‌ی‌ته یار و یاوه‌ری و له‌گه‌لیدا ده‌ی‌ت. **وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ** (۳۷) بیگومان ئەو شه‌یتانانه، رپیگه‌ی راستیان لێ ده‌گرن و وایان لیده‌که‌ن که وایزان به‌دلنیا‌ی له‌سه‌ر رپیاز‌ی‌کی چاک و راستن. **حَتَّىٰ إِذَا**

جَاءَنَا قَالَ يَلَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بَعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ الْقَرِينُ ﴿٣٨﴾ تا ئەو کاتەی خەڵەتاووە کە دێتە لامان (لە قیامەتدا خۆی و شەیتانە کە ی ئامادە دەکەین بۆ لێ پرسینەووە) ئەو بە شەیتانە کە ی دەلیت: خۆزگە نێوانی من و تۆ بە قەدەر رۆژھەلات و رۆژئاوا لە یەک دور بوایە، ئای کە ھاوڕێیەکێ نالەبارو خراپ بوویت. **وَلَنْ يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ أَنْتُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ** ﴿٣٩﴾ ئەمڕۆ ئەو قسە و گلەیی و بناشتانە ھەرگیز سوودتان پێ ناگەیەنن، چونکە کاتی خۆی ئێوە ستەمتان لە خۆتان و خەڵکیش کردووە، ئێستە ییگومان ھەردوولاتان لە سزاو ئازاردا بەشدارن. **أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْأَعْمَى وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ** ﴿٤٠﴾ ئایا تۆ ئە ی پیغەمبەر ئەو بێ باوەرە ی کە وەك کەر وایە گوێبیست دەکەیت؟ یان ئەو ی کوێرە ھیدایەتی دەدەیت؟! یاخود ئەو کەسە ی لە گومرانی ئاشکرادا رۆچوووە رێنوو ی دەکەیت؟! (دیارە ئەوە حالیان بێت ھیدایەتیان ئاسان نیە). **فَإِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ** ﴿٤١﴾ جا ئەگەر تۆ لەناو بەرین و بترپین، ئەوە ئێمە ییگومان تۆ لەیان ھەر لیدەسین. **أَوْ نُرِيَنَّكَ الْآلَذَى وَعَدْنَهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِمْ مُّقْتَدِرُونَ** ﴿٤٢﴾ یاخود ئەنجامی ئەو ھەر شە یە ی لیان کردوون نیشانی تۆی دەدەین، چونکە ییگومان ئێمە توانامان بەسەر یاندا ھە یە. **فَأَسْتَمِسْكَ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ** ﴿٤٣﴾ کەواتە تۆ بێ خەم بەو پابەندی ئەو بە کە نیگات بۆ کراوە، چونکە تۆ بەراستی لەسەر رێگە و رێ یاز و بەرنامە یە کێ راست و دروستیت (لە لایەن پەرورە دگارتەووە ئاراستە دەکریت). **وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ** ﴿٤٤﴾ بەراستی ئەم قورئانە یادخەرەو ھە یە بۆ خۆت و بۆ قەومە کەت، لە ئایندە شدا پرس یارتان لیدە کریت دەر بارە ی. **وَسْأَلُ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ آلِهَةً يُعْبَدُونَ** ﴿٤٥﴾ تۆ لەو پیغەمبەرانی کە ناردوو مانە پێش تۆ پرسی، ئایا جگە لە خوای میهرەبان خوای ترمان دیاری کردووە کە بەندایەتی بۆ بکریت. (مەبەست ئەو ھە یە کە سەرچاوە ی ھەموو پیغەمبەر ان یە کیکە). **وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ** ﴿٤٦﴾ سویند بەخوا ییگومان ئێمە موسا پیغەمبەر مان نارد بە بەلگە و نیشانە کائمانەووە بۆ لای فیرعون و دارو دەستە ی، پێی راگە یاندن کە: بەراستی من رەوانە کراوی پەرورە دگاری ھەموو جیہانیانم. **فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ** ﴿٤٧﴾ کەچی کە ھاتە لایان بە بەلگە و مو عجیزە کائمانەووە، سەریان سوپماو گالته و پیکە نینان بە مو عجیزە کانی دەھات. **وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَأَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ** ﴿٤٨﴾ ھێچ مو عجیزە کمان نیشان نە داو، کە لەو ی تر گەورە تر

نه بوو پټ، (جا که باوهرپان نه هیڼاوه) گرفتاری تالی و ناخوښی و سزمان کردن بو تهووی بگهړینه وه و به خوډا
 پښه وه. **وَقَالُوا يَتَأْتِيهِ السَّاحِرُ أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَمِدَ عِنْدَكَ إِنَّا لَمُهْتَدُونَ** ﴿٥٩﴾ که چی به موسایان ووت:
 ئه ی جادوو گهر!! له پوره ردگارت داوا بکه بو مان، بهو په یمانه ی به تو ی داوه بابه لاو ناخوښیان له سهر
 هه لبرگړت بیگومان ئیمه له هیدایه ت دراوان دهین!! **فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ** ﴿٦٠﴾
 جاهر که به لاو ناخوښیان له سهر لبردن خیرا به لئین و په یمانه که یان هه لده وه شاند. **وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ**
قَالَ يَبْنَومُ الْيَسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَرُ تَجْرِي مِن تَحْتِي أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٦١﴾ فیرعهون جاریدا به ناو
 قهوم و گه له که یدا وتی: ئه ی قهوم و گه لم، من پاشای میصرم و فهرمان په وای ئه م ولاته م، ئه م روو بارانه ش به بهر
 کوښکه کانددا ده پروات، ئایا ئه م دهسه لاته ی من نابین؟! **أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ وَلَا يَكَادُ**
يُبِينُ ﴿٦٢﴾ به لکو نابین من چاکترم لهو که سه ی ناو بانگی نی یه و که سایه تیه کی لاوازو نه ناسراوه و زمان پاراو نی
 یه و له وانه نییه بتوانیت چاک خه لکی تینگه یه نیت؟! **فَلَوْلَا أُلْقِيَ عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ**
الْمَلَكُ الْمُقْتَرِنُ ﴿٦٣﴾ جا ته وه بوچی بازنی ئالتون و زیړی پیشکه ش ناکړت (تانیښانه پټ بو
 پایه داری؟!) یان ته وه بو فریشته له که لیدا نه هاتن بو بانگه واز کردن و پشٹیوانی لیکردنی؟! **فَاسْتَخَفَّ**
قَوْمَهُ فَطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٦٤﴾ فیرعهون هیچ نرخي دانه نا بو قهوم و گه له که ی، به سووکی
 سهیری ده کردن، ئه وانیښ ملکه چ و فهرمان به رداری بوون، به راستی ئه وانه قهومیکی فاسق و تاوانبار و
 گونا هکار بوون. **فَلَمَّا عَاسَفُونَا انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ** ﴿٦٥﴾ خوا فهرمووی :جا کاتیک ئیمه یان
 تووره کردو رقی ئیمه یان ههستان، ئیمه ش تو له مان لی سهندن، ههر هه موویانمان له ده ریادا خنکاندو نوم کرد...
فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِلْآخِرِينَ ﴿٦٦﴾ جا کردمان به پیشه نگی تیاچووه کان و په ند و عیبرت بو خه لکی تری
 دوا ی ئه وان. **وَلَمَّا ضَرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُون** ﴿٦٧﴾ کاتیکش باسی کوره که ی
 مه ریه م_ عیسا _ به نمونه هیڼرایته وه، ده ست به جی قهوم و هوژه که ی تو مله جه رپیان کردووه و سه ریان باداوه
 و ته سلپی حق نه بوون (به باسکردنی سه غله ت بوون).... **وَقَالُوا ءَالِهَتُنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا**
جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٦٨﴾ ووتویانه ئایا په رستراوه کانی ئیمه شایانی په رستن یان ته و؟! واته _ عیسا _،
 ته و نمونانه یان بو تو نه ده هیڼایه وه، ته نها بو موجه له نه پټ، (وه نه پټ به شوین حق و راستیدا بگهړین)،
 به لکو ئه وانه که سائیکن هه میشه حه ز به دوزمنایه تی و ئاژاوه و ململاتی بی سه روبن ده کهن. **إِنْ هُوَ إِلَّا**

عَبْدُ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٥٩﴾ ئەو عيسايه تهنهيا بهندهيهكى ئيمه بوو كه نازو نيعمهتى پيغه مبهرايه تيان پي به خشي و كردمانه نمونهيهكى چاك بو نهوهى ئيسرائيل تا شويني بكهون. وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُفُونَ ﴿٦٠﴾ ئەگەر بمانويستايه ئيوهمان دهكرده فريشته وله زهويدا نيشته جيان دهكردن و ههموو فرمانبهردار دهبوون. وَإِنَّهُ لَعِلْمٌ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِ هَٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ بهراستى له دايكبوونى عيسا، به بى باوك، به لگهيه له سهر قيامهت، كهواته به گومان مه بن لى و باوهري پي بهين و پيان بلى: ههر په پرهوى له زاتى من بكن، ههر نهو شه ريگه راسهت و دروست. وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٦٢﴾ خه لكينه ههول بدن با شه تيان رپتان پي نه گريت و له رپي راسهت لاتان نه دات چونكه ينگومان ئەو دوژمنىكى ئاشكراتانه. وَلَمَّا جَاءَ عِيسَى بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا كَاتِبَ عِيسَى بِهِ مَوْجِزَهُ ئاشكراوه رهوانه كرا بو نهوهى ئيسرائيل وى: بهراستى من حيكهت و داناييم بو هيناون، ههروهها زانيارى نهو شه پي يه كه ئەو شتانه تان بو روون بكه موه كه كيشه تان له سهرى ههيه و راو بوچونتان له سهرى جياوازه، جا ئيوه له خوا بترسن و گوپرايه لى من بكن. إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٦٣﴾ بهراستى خواى گهوره پهروهردگارى مينش و ئيوه شه، تهنه ئەو بهرستن، ههر نهو شه ريگه و رپيازى راسهت و دروست. فَأَخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابٍ يَوْمَ إِلِيمٍ ﴿٦٤﴾ پاشان دهسته و گروههكان جياوازي كهوته نيوانيان له سهر عيسا خوى، وهيل و قور به سهرى بو نهوانه كه ستهميان كردووه و ستهم دهكهن، له سزاو ئازارى روژيكي پر ئيش. هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٥﴾ ئايا نهوانه جگه له هاتنى قيامهت چاوهروانى چي تر دهكهن، له كاتيكدا نهوان ههستى پي ناكهن. الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾ دوستان و برادهران ههر ههموو لهو روژدهدا دوژمنى يه كترن، ههموو رقيان له يهك دهينتهوه، جگه لهو كه سانهى كه له سهر بنچينهى تهقواو خواناسين كو بوونه تهوه و برايه تيان بهرپا كردووه. يَعْبَادُ لَا خَوْفَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٦٧﴾ خواى گهوره پيان دهفرمويت: ئەي بهنده كانم نه مړو ئير ئيوه هيچ ترس و بيمكتان نابيت وهيچ غم و په ژاره يهك رووتان تي ناكات... الَّذِينَ ءَامَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿٦٨﴾

ئەو بەختەوەرەنە ئەو كەسانەن كە كاتى خۆى باوەريان هيناو بە ئايەتەكانى ئيمە و نيشانەكانى دەسلالت داريمان
 لە بوونەوێردا و ئيماندارو موسلمانيش بوون. **أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ** ﴿٧٠﴾ پييان دەوتریت:
 فەرموون بچنە بەهەشتەو خۆتان و هاوسەرانتان، خۆتان و ئەوانەى وەك ئيوە خواناس بوون و لەوى ژيانى
 كامەرانى و شادى و بەختەوێرتان پي دەتریت. **يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصَحَافٍ مِّنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ وَفِيهَا مَا**
تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٧١﴾ لەسەر سيني و كوبي ئالتون جوړەها خواردن و
 خواردنەوى جوان و پازاو و تام خوش و بۆن خوشيان بەسەردا دەگيرن و لەو بەهەشتەدا هەرچى نەفس
 حەزى لى بکات و دل بىخوازيت و چاو حەز بەدينى بکات ئامادەيه و ئيوە، ئەى خواناس و پاكان، ژيانى
 هەميشەي و نەپراوەشى تيادا دەبەنە سەر. **وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ** ﴿٧٢﴾ خواى
 مېرەبان ئەوێندەى تر دلخوشيان دەکات، کاتىك پييان دەفەرمويت: ئا ئەو بەهەشتەى كە ئيستا ئيوە بوونەتە
 خاوەنى، وەك ميراتبى شايسەتى خۆتانە، بەهوى ئەو كار و کردەوانەى كە دەتانکرد. **لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ**
مِّنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٣﴾ ميوەهاى زۆر و هەمە جوړ تيايدا بۆتان ئامادەيه و لى دەخۆن (هەرگيز تەواو ناييت و
 كەم ناکات). **إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ** ﴿٧٤﴾ بەراستى تاوانبار و تاوانكاران لەناو ئازار و سزاي
 دۆزەخدا بەهەميشەي دەمېننەو. **لَا يُفْتَرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ** ﴿٧٥﴾ ئازارو سزا لە سەريان كەم
 ناکرېتەو، لە کاتىکدا هەمووشيان تيايدا نائوميد و بى هيوان. **وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ** ﴿٧٦﴾
 جا وەنەييت ئيمە ستەمان لىکردبن بەلکو هەر خويان ستەمكار بوون. **وَنَادَوْا يَمْلِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ**
قَالَ إِنَّكُمْ مِّنْكُثُونَ ﴿٧٧﴾ دۆزەخپەکان هاوار دەکەن، ئەى - مالک - (کە فرېشتەى سەرپەرشتيارە): دەبا
 پەرورەدگارت بمان کوژيت، دەبا بمرين و کوتايى بەم سەغەلتەيهمان ييت، لە وەلامدا دەلييت: بەراستى ئەوە جيتانە
 و تيايدا بۆ هەميشە دەييت بمېننەو (ئا بەو شيوەيه قورئان باسى بەختەوێران و باسى بەدبەخت و ناپوختەکان
 دەخاتە بەرچاو، ئەوسا ديتەو بۆ دنيا و دەيهويت پيش ئەوێ ئەو رۆژە بەرپا بييت خەلکى فرياي خويان
 بکەون). **لَقَدْ جِئْتَكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَرِهُونَ** ﴿٧٨﴾ سويند بەخوا بەراستى ئيمە
 پەيامى حەق و راستيان بۆ ئيوە پەوانە کردون كەچى زۆرەتان حەزتان لە حەق و راستى نيه لى بى زارن. **أَمْ**
أَبْرَمُوا أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرِمُونَ ﴿٧٩﴾ ئەوانە هەر کاتىك بپاريك بدن و پيلاتىك بگيرن دژى موسلمانان، ئەو
 يىگومان ئيمە پيلانەكە بەسەرياندا دەشکيننەو و بە زەرەرى خويان تەواوى دەکەين. **أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا**

نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلَىٰ وَرُسُلْنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُمُونَ ﴿٨٠﴾

ئايا ئەوانە وادەزانن كە ئىمە لە نېنى و چەيان بى ئاگىن و نايستىن؟ !نەخىر وانى يە، ئىمە زۆر ئاگادارىن و فرىشته چاودىرهكانىشان كە هەمىشه لە نىكيانەوهن، وردو درشتى گوشتارو كدرارىن تۆمار دەكەين. قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَبْدِينَ ﴿٨١﴾

ئەي پىغەمبەر ﷺ بەو خوانەناسانە بلى: ئەگەر خواى مېرەبان كۆرى بېوايە من يەكەم كەس دەبووم لەو كەسانەى كە ملكەچ دەبووم!! سُبْحَنَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾ پاكى و بىگەردى بۆ پەروەردگارى ئاسمانەكان و زەوى، بۆ پەروەردگارى عەرش و تەختى فەرمانرەوايەتى، دەربارەى ئەو گوشتارە ناقولاًو بى سەرو بنانەى كە نەفامان بۆ پەروەردگار هەلى دەبەستن.. فَذَرَهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٨٣﴾

جارى وازيان لى بېينه، با هەر رۆچن لە قسەى هەلەق و مەلەقدا و با هەر گەمە و يارى بكن، هەتا دەگەنە ئەو رۆژەى هەرەشەيان لىكراوه دەربارەى. وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌُ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌُ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾

خوا ئەو زاتەيە كە هەر ئەو، خواى ئاسمانە و هەر ئەو خواى زەوىشه و هەر ئەووە كە دانا و زانايە. وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٥﴾

ئەو زاتەى كە خاوەنى ئاسمانەكان و زەوى و ئىوانيانە زۆر موبارەك و خىزبەخش و پاك و بى گەردە و هەر ئەو دەزانىت كەى قىامەت بەرپا دەيىت، بۆ لای ئەويش دەبرىنەوه. وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الشَّفْعَةَ إِلَّا مَن شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

ئەوەش چاك بزائن ئەو رۆژە، ئەوانەى كە ئەوان دەيانپەرستن لە جىاتى خوا تكاو شەفاعەتيان بەدەست نىيە، مەگەر كەسيك كە شاىهەتى راستى دايت و بزائىت كى شاىستەى تكا بۆ كردنە. وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٨٧﴾

سویند بەخوا ئەگەر لەو خوانەناسانە پېرسىت: كى دروستى كردوون، ئەو بەدلىاىيەوه دەلێن (الله)، كەوابوو بەرەو چى و بەرەو كۆى لە رېيازى يەكخواناسى لادەدرين و شوپى ناحەقى دەكەون؟! وَقِيلَ لَهُ يَرْبِّ إِنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

سویند بە گوشتارى پىغەمبەر كە وتى: پەروەردگارا، بەراستى ئەمانە قەوم و هۆزىكن، باوەر ناھىن بىرناكەنەوه. فَأَصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

دە تۆش ئەي پىغەمبەر ﷺ لەبەر ئەووە چاوپۆشيان لى بكە و لىيان بىوورە، سەلاميان لى بكە و نەرم بە لەگەليان، لە ئايندەدا دەزانن چىيان بەسەر دىت و خۆيان دەبيننەوه، ياخود تىدەگەن و باوەر دەھىنن.